

Sygn. akt I Ca 164/16

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2016 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca: SSO Barbara Bojakowska

Sędziowie: SO Antoni Smus

SO Joanna Składowska

Protokolant: Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2016 roku w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z wniosku M. B.

z udziałem M. K., J. Z., K. T., A. W., W. L., B. C., C. C., J. W., M. T., Z. C. (1), Z. C. (2), B. M. i Z. L.

na skutek apelacji uczestników postępowania M. K., K. T. i J. Z.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Wieluniu

z dnia 27 listopada 2015 roku, sygn. akt I Ns 911/12

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w całości nadając mu treść:

„1. dokonać rozgraniczenia nieruchomości położonej w W., oznaczonej numerem działki (...), o powierzchni 0,0564 ha, objętej księgą wieczystą prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Wieluniu V Wydział Ksiąg Wieczystych Kw. nr (...), stanowiącej własność wnioskodawczynie M. B. i nieruchomości położonej w W., oznaczonej numerem działki (...) o powierzchni 0,0603 ha i ustalić,

że granica między nieruchomościami przebiega w linii prostej z punktu

33 (narożnik ogrodzenia) przez punkty 36 (istniejący kamień graniczny) - 37 - 38 - 41 - 40 (narożniki budynków) - 43 - 46 (bolce stalowe).w sposób przedstawiony na mapie sporządzonej przez biegłego sądowego geodetę P. M. (1) wpisanej do ewidencji materiałów Państwowego Zasobu Geodezyjnego Kartograficznego Starosty (...) za numerem P. (...).(…) w dniu 1 sierpnia 2016 roku stanowiącej integralną część niniejszego postanowienia;

2. zasądzić od uczestniczki M. K. na rzecz wnioskodawczynie M. B. kwotę 100,00 zł (sto złotych) tytułem zwrotu części kosztów postępowania;

3. przyznać na rzecz kuratora częściowo ubezwłasnowolnionego uczestnika K. T. adwokata K. Ś. kwotę 442,80 zł (czteryście czterdzieści dwa złote 80/100), w tym podatek od towarów i usług (...) według stawki 23 % przewidzianym w przepisach o podatku

od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia, którą to kwotę wypłacić z funduszy Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Wieluniu;

4. nakazać pobrać od wnioskodawczyni M. B. i od uczestniczki M. K. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Wieluniu kwoty po 930,15 (dziewięćset trzydzieści złotych 15/100) zł tytułem zwrotu wydatków;

5. ustalić, że każdy z zainteresowanych ponosi pozostałe koszty postępowania, stosownie do swojego udziału w sprawie.”

II. oddalić apelacje M. K., K. T., i J. Z. w pozostałym zakresie;

III. przyznać na rzecz kuratora częściowo ubezwłasnowolnionego uczestnika K. T. adwokata K. Ś. kwotę 442,80 zł (czteryście czterdzieści dwa złote 80/100), w tym podatek od towarów i usług (...) według stawki 23 % przewidzianym w przepisach o podatku od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia w postępowaniu apelacyjnym, którą to kwotę wypłacić z funduszy Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w W.;

IV. nakazać pobrać od wnioskodawczyni M. B. 465,81 zł (czteryście sześćdziesiąt pięć złotych 81/100) zł i solidarnie do uczestników M. K. i J. Z. kwotę 465,81 zł (czteryście sześćdziesiąt pięć złotych 81/100) zł na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Sieradzu tytułem zwrotu wydatków w postępowaniu apelacyjnym;

V. ustalić, że każdy z zainteresowanych ponosi pozostałe koszty postępowania apelacyjnego, stosownie do swojego udziału w sprawie.

Sygn. akt I Ca 164/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Wieluniu, w sprawie z wniosku M. B. z udziałem M. K., J. Z., K. T., A. W., W. L., B. C., C. C., J. W., M. T., Z. C. (1), Z. C. (2), B. M.

i Z. L. o rozgraniczenie, dokonał rozgraniczenia nieruchomości położonej w W., oznaczonej numerem działki (...), o powierzchni 0,0564 ha, objętej księgą wieczystą Kw. nr (...), stanowiącej własność wnioskodawczyni

i nieruchomości położonej w W., oznaczonej numerem działki (...), o powierzchni 0,0603 ha ustalając, że granica między nieruchomościami przebiega w linii prostej z punktu 32 przez punkty 36, 42, 43 do punktu 46, w sposób przedstawiony na mapie sporządzonej przez biegłego sądowego geodetę W. S., stanowiącej wraz z opinią geodezyjną z 26 maja 2014r. integralną część orzeczenia sądowego .

Ponadto Sąd Rejonowy zasądził od uczestniczki postępowania M. K. na rzecz wnioskodawczyni kwotę 577 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania; przyznał na rzecz kuratora częściowo ubezwłasnowolnionego uczestnika K. T. - adwokat K. Ś. kwotę 360 zł

z 23% podatkiem od towarów i usług tytułem wynagrodzenia oraz nakazał pobrać od M. K. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w W. kwotę 2303,11 zł tytułem wydatków.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło po następujących ustaleniach i wnioskach:

postanowieniem z 10 stycznia 2012 r. na wniosek M. B., Burmistrz W. wszczął postępowanie rozgraniczeniowe pomiędzy nieruchomością oznaczoną w ewidencji gruntów numerem działki (...), stanowiącą własność M. B. i nieruchomością oznaczoną numerem 471, pozostającą w posiadaniu następców prawnych K. C..

24 maja 2012 r. sporządzono protokół graniczny, w którym geodeta uprawniony H. W., na podstawie szkicu polowego z operatu pomiaru miasta W.

z 1966 r., ustalił przebieg granicy pomiędzy działkami numer (...), z punktu

32 do punktu 36, z punktu 36 do punktu 43 i z punktu 43 do punktu 46. Z tak ustalonym przebiegiem granicy nie zgodzili się obecni na gruncie J. Z. i K. T..

Decyzją z 23 sierpnia 2012r. Burmistrz W. zatwierdził przebieg granicy między nieruchomościami ustalony w protokole granicznym.

Od powyższej decyzji odwołała się uczestniczka M. K..

Dla nieruchomości położonej w W., oznaczonej numerem działki (...), o powierzchni 0,0564 ha założona została księga wieczysta numer (...), w której jako właściciela wpisano A. M..

Podstawę wpisu prawa własności stanowił załączony do zbioru dokumentów nr (...) akt notarialny z 24 lutego 1949 r., obejmujący umowę sprzedaży 1/2 części przedmiotowej nieruchomości zawartej przez M. A. z W. M., postanowienie Sądu Rejonowego w Wieluniu z 15 września 2009 r., sygn.. akt I Ns 83/09, w przedmiocie stwierdzenia nabycia z dniem 25 lutego 1979r. przez zasiedzenie przez A. i W., małżonków M., własności udziału 1/2 przedmiotowej nieruchomości, postanowienie Sądu Rejonowego w Wieluniu z 5 grudnia 2012 r., sygn.. akt I Ns 1035/08, o dziale spadku i postanowienie Sądu Rejonowego w Wieluniu z 8 marca 2010 r., sygn. akt I Ns 902/09, w przedmiocie uzupełnienia działu spadku.

Na podstawie postanowienia z 10 marca 2011 r. Sądu Rejonowego w Wieluniu, sygn. akt I Ns 78/11 o stwierdzeniu nabycia spadku po A. M., zmarłej 7 lipca 2010 r., dokonano w księdze wieczystej wpisu prawa własności nieruchomości na rzecz wnioskodawcy.

Stan posiadania nieruchomości oznaczonej numerem działki (...) przez jej kolejnych właścicieli od zakończenia II wojny światowej jest taki jak w chwili obecnej.

Na części nieruchomości oznaczonej numerem działki (...), przy ulicy (...), znajduje się połowa drewnianego budynku mieszkalnego, w którym po zawarciu umowy sprzedaży z M. A. w 1949 r. zamieszkała rodzina M..

W 1972 r. W. M. wynajął w swojej części budynku mieszkanie Z. G., która zamieszkuje w nim do chwili obecnej i płaci czynsz, aktualnie na rzecz M. B..

W drugiej połowie budynku, znajdującej się przy ulicy (...), na działce oznaczonej numerem (...) zamieszkiwała rodzina C., która również wynajmowała lokatorom pomieszczenia w swojej części budynku.

Rodzina M. użytkowała w całości działkę numer (...), a rodzina C. użytkowała swoją działkę numer (...).

Od strony ulicy (...) pomiędzy nieruchomościami znajdowało się ogrodzenie, które nie dochodziło do budynku mieszkalnego; od bramy prowadzącej z ulicy (...), przez działkę (...), był swobodny dojazd do działki numer (...).

Drogą tą przywożony był węgiel dla rodziny M. oraz do kuźni M. A., znajdującej się w budynku murowanym dobudowanym do części budynku drewnianego rodziny M..

Obecnie nieruchomość oznaczona numerem działki (...) o powierzchni 0,0603 ha pozostaje w posiadaniu spadkobierców I. i K. małżonków C.: M. K., J. Z. oraz K. T..

Stan prawny nieruchomości nie jest uregulowany.

Granica pomiędzy nieruchomością znajdującą się w W., oznaczoną numerem działki (...), stanowiącą własność M. B. i nieruchomością oznaczoną numerem działki (...), pozostającą we władaniu następców prawnych I. i K. małżonków C., przebiega w linii prostej w sposób przedstawiony przez biegłego sądowego geodetę W. S. na szkicu granicznym,

z punktu 32, położonego przy ulicy (...), przez punkty 36, 42, 43 do punktu 46, położonego przy ulicy (...). Granica przebiega przez środek budynku mieszkalnego usytuowanego przy ulicy (...).

Biegły sądowy ustalił przebieg granicy w oparciu o dane geodezyjne znajdujące się w (...) Ośrodku (...) w W.. Przebieg granicy jest zgodny ze szkicem połowym załączonym do operatu pomiarowego miasta W. z 1966 roku. W oparciu o ten pomiar założona została ewidencja gruntów dla W.; wykonano mapę numeryczną ze współrzędnymi, na podstawie których obliczono powierzchnię działek. Ścisłą powierzchnię działki numer (...) i działki numer (...) można ustalić wyłącznie po dokonaniu rozgraniczenia granic zewnętrznych tych nieruchomości, czyli po rozgraniczeniu z działkami sąsiadującymi 473 i 470. Geodeta uprawniony H. W. w postępowaniu administracyjnym ustalił przebieg granicy w taki sam sposób, jak biegły sądowy geodeta W. S..

Przed wszczęciem postępowania rozgraniczeniowego M. B. ogrodziła swoją posesję od strony działki numer (...) płotem betonowym.

Ogrodzenie nie zostało postawione w granicy. Od strony ulicy (...) płot wchodzi w głąb działki wnioskodawczyni, a zbliżając się do budynku mieszkalnego wchodzi na działkę numer (...).

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd Rejonowy odmówił wiarygodności zeznaniom świadka G. G. (1) co do jej twierdzeń, że w części budynku drewnianego należącej do rodziny M. miała zamieszkiwać w latach 1950-tych H. L., córka I. C., ponieważ pozostają one w sprzeczności, z zeznaniami pozostałych świadków, według których przy ulicy (...), mieszkała rodzina M. i lokatorzy, którym rodzina M. wynajmowała pomieszczenia.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji przebieg granicy pomiędzy nieruchomością oznaczoną numerem działki (...), stanowiącą własność wnioskodawczyni, a nieruchomością pozostającą w posiadaniu następców prawnych małżonków C., oznaczoną numerem 471, winien być ustalony według kryterium stanu prawnego zgodnie z danymi geodezyjnymi znajdującymi się w (...) Ośrodku (...) w W., w oparciu o szkic połowy załączony do operatu pomiarowego miasta W. z 1966r.

Sąd Rejonowy stwierdził, iż z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że stan posiadania na gruncie następców prawnych małżonków C. i rodziny M., a obecnie M. B., nie zmienił się od czasów powojennych, gdyż każda z rodzin posiada w granicach ewidencyjnych należącą do niej działkę wraz z połową budynku mieszkalnego.

W okolicznościach rozpoznawanej sprawy brak jest przesłanek do uwzględnienia zgłoszonego przez uczestniczkę postępowania M. K. zarzutu zasiedzenia przygranicznego pasa gruntu, obejmującego połowę budynku mieszkalnego przy ulicy (...), wraz z częścią niezabudowaną działki (...), ponieważ z zebranego w sprawie materiału dowodowego, nie wynika, aby następcy prawni I. i K. małżonków C. znajdowali się w posiadaniu części wskazanego przez M. K. i J. Z. przygranicznego pasa gruntu, wraz z połową budynku mieszkalnego.

W tym kontekście podkreślono, że świadkowie, poza G. G. (1), zgodnie twierdzili, iż od czasów powojennych w połowie budynku mieszkalnego usytuowanej przy ulicy (...) zamieszkiwała rodzina M.. Natomiast w 1972 r. mieszkanie w tej części domu wynajęła od W. Z. G., która nadal tam zamieszkuje i obecnie płaci czynsz na ręce wnioskodawczyni. Ponadto rodzina C. i ich następcy prawni zamieszkiwali w drugiej połowie budynku na działce numer (...) przy ulicy (...) i użytkowali wyłącznie swoją działkę.

Sąd pierwszej instancji stwierdził, iż rodzina C. przyjeżdżając na działkę stawiali przyczepę campingową przy granicy z działką (...) i być może przekraczali nawet tę granicę, czego obecnie nie można stwierdzić z pewnością, fakt ten jednak nie prowadzi do przyjęcia istnienia przesłanek zasiedzenia przygranicznego pasa gruntu.

W ocenie Sądu Rejonowego, ani rodzina C., ani ich następcy prawni od czasów powojennych, nie zamieszkiwali w części budynku przy ulicy (...).

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że stan prawny nieruchomości oznaczonej numerem działki (...) jest uregulowany, gdyż udział 1/2 nieruchomości nabyty został przez W. M. od M. A. aktem notarialnym z 24 lutego 1949r., natomiast brakujący udział we współwłasności nieruchomości A. i W. M. nabyli przez zasiedzenie z dniem 25 lutego 1979r. na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Wieluniu z dnia 15 września 2009 r., sygn.. akt I Ns 83/09.

Zdaniem Sądu Rejonowego, mając na uwadze, iż dla nieruchomości należącej do M. B. założona została księga wieczysta i stan prawny nieruchomości jest uregulowany, to nie zasługują na uwzględnienie zarzuty podnoszone przez uczestników M. K. i J. Z., o ustaleniu przebiegu granicy w sposób sprzeczny ze stanem prawnym i ostatnim spokojnym stanem posiadania.

W tym stanie rzeczy należało na podstawie art. 153 k.c., ustalić przebieg granicy pomiędzy nieruchomością oznaczoną numerem (...) i nieruchomością oznaczoną numerem (...), położoną w W. zgodnie ze stanem prawnym - w oparciu o dane z ewidencji gruntów na podstawie dokumentów dotyczących prawa własności nieruchomości oznaczonej numerem działki (...), objętej księgą wieczystą numer (...).

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 520 § 2 i 3 k.p.c., mając na uwadze, iż zarzuty M. K., która wniosła odwołanie od decyzji Burmistrza W. zatwierdzającej przebieg granicy, nie zostały uwzględnione, a granica pomiędzy nieruchomościami ustalona została ostatecznie tak, jak w protokole granicznym sporządzonym w postępowaniu administracyjnym.

W tej sytuacji na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. włożono na w/wym uczestniczkę obowiązek zwrotu na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Wieluniu wszystkich wydatków poniesionych w sprawie, na które składały się: wynagrodzenie biegłego geodety za sporządzenie szkicu z wizji w kwocie 519,16 zł, opinii geodezyjnej w kwocie 1065,75 zł, koszty dojazdu na oględziny 275,40 zł i wynagrodzenie kuratora częściowo ubezwłasnowolnionego K. T., ustanowionego w osobie adwokata, w wysokości 360 zł z 23% podatkiem od towarów i usług.

Na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. zasądzono natomiast od M. K. na rzecz wnioskodawczyni koszty postępowania obejmujące: opłatę od wniosku w wysokości 200 zł oraz koszty zastępstwa prawnego ustalone stosownie do treści § 7 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) w wysokości 360 zł, wraz z opłatą od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Od powyższego postanowienia apelację wnieśli: kurator częściowo ubezwłasnowolnionego K. T. oraz uczestnicy postępowania M. K. i J. Z..

W apelacji kuratora częściowo ubezwłasnowolnionego K. T. zarzucono:

1/ naruszenie prawa materialnego, tj. art. 153 k.c. poprzez dokonanie rozgraniczenia nieruchomości według przebiegu granic ujętego w mapach i szkicu polowym z 1966r.

i uznanie, że przebieg granic w ten sposób ustalony odpowiada stanowi prawnemu, w sytuacji gdy protokół ten nie odzwierciedla ani stanu prawnego, ani faktycznego stanu posiadania zaistniałego na gruncie, nie ma mocy prawnej, a więc nie jest dokumentem pozwalającym odtworzyć przebieg linii granicznej i w konsekwencji nieuzasadnione zaniechanie dokonania rozgraniczenia na podstawie dalszych przesłanek z art. 153 k.c.;

2/ naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dowolną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, polegające w szczególności na:

- nie znajdującym oparcia w materiale dowodowym ustaleniu, że aktem notarialnym z 24 lutego 1949r. W. M. nabył od M. A. udział

1/2 nieruchomości oznaczonej numerem (...), wraz z połowa budynku drewnianego, w sytuacji gdy akt ten nie dotyczył budynku o nr (...), a wyłącznie budynku o nr (...), a więc wyłącznie budynku murowanego,

- nie znajdującym oparcia w materiale dowodowym ustaleniu, że brakujący udział

we współwłasności nieruchomości 472, wraz z połowa budynku drewnianego A.

i W. małż. M. nabyli przez zasiedzenie z dniem 25 lutego 1979r.,

w sytuacji gdy postanowienie to dotyczy nieruchomości z budynkiem o nr (...), a więc wyłącznie budynku murowanego,

- nie znajdującym oparcia w materiale dowodowym ustaleniu, że między posesjami (...) od strony ulicy (...) było ogrodzenie, które nie dochodziło do budynku mieszkalnego, w sytuacji gdy był tam płot dochodzący na styk do rogu budynku murowanego nr (...), a okoliczność ta wynika bezsprzecznie z akt sprawy I C 328/12;

- pominięcie okoliczności, iż ustalenie przebiegu granicy w sposób określony w szkicu polowym z 1966 r. i decyzji administracyjnej prowadzi do sytuacji, w której należący do następców prawnych małżonków C. budynek drewniany, położony jest na dwóch nieruchomościach (...);

- pominięcie, okoliczności, że po ustaleniu przebiegu granicy w sposób przedstawiony w szkicu polowym z 1966r. powierzchnia działki (...) jest większa niż to wynika z księgi wieczystej.\

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia, przez dokonanie rozgraniczenia nieruchomości położonej w W., oznaczonej numerem działki (...) i nieruchomości, położonej w W., oznaczonej numerem (...) i ustalenie, że granica między tymi nieruchomościami przebiega od punktu

32 przez punkty 36 i 37, a następnie pomiędzy budynkami oznaczonymi numerami (...)

do punktu 45, ewentualnie o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji oraz zasądzenie od wnioskodawczym na rzecz uczestnika K. T. kosztów postępowania, przyznanie wynagrodzenia kuratorowi, według norm przepisanych wraz z podatkiem VAT, natomiast w przypadku niekorzystnego dla uczestnika K. T. rozstrzygnięcia, o nieobciążanie go kosztami postępowania.

Uczestniczka postępowania M. K. w swej apelacji zarzuciła:

1/ naruszenie przepisów prawa materialnego, a to:

- art. 153 k.c. polegające na jego błędnej wykładni i niewłaściwym zastosowaniu,

a w konsekwencji błędne ustalenie, że granica pomiędzy nieruchomościami oznaczonymi numerami działek (...), położonymi w W., przebiega w linii prostej z punktu 32 przez punkty 36, 42, 43 do punktu 46, tj. w sposób przedstawiony na mapie sporządzonej przez biegłego geodetę W. S. stanowiącej wraz z wydaną przez niego opinią geodezyjną z dnia 26 maja 2014r. integralną część zaskarżonego postanowienia, pomimo sporządzenia przez biegłego geodetę przedmiotowej mapy geodezyjnej w sposób nieuwzględniający wskazanych w przepisie art. 153 k.c. kryteriów rozgraniczenia nieruchomości, tj. stanu prawnego nieruchomości oraz ostatniego spokojnego stanu posiadania;

- art. 172 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie i nieuwzględnienie podniesionego przez uczestniczkę postępowania zarzutu zasiedzenia przygranicznego pasa gruntu, obejmującego połowę budynku mieszkalnego przy ul. (...), wraz z częścią niezabudowaną działki (...), pomimo wykazania przez uczestniczkę postępowania, iż od czasów wybudowania budynku na działce numer (...) jej dziadkowie i ich następcy prawni stale pozostawali w posiadaniu przygranicznego pasa gruntu i władali nim jak właściciele.

2/ naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy

- art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie przez Sąd Rejonowy oceny dowodów z dokumentów w postaci:

- opinii geodezyjnej biegłego sądowego W. S. z 26 maja 2014r., szkicu polowego z operatu (...) z 1966r., mapy ewidencyjnej w skali 1:0000 (arkusz 11) Starostwa Powiatowego w W., odpisu księgi wieczystej Kw. nr (...), prowadzonej dla nieruchomości oznaczonej ewidencyjnie jako działka nr (...), położonej w W.,

- w sposób dowolny i powierzchowny, tj. wbrew dyrektywie wynikającej

z art. 233 k.p.c., nakazującej Sądowi wszechstronne rozważenie zebranego materiału dowodowego; a w wyniku w/w naruszenia, dokonanie błędnych ustaleń faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, polegających na niesłusznym uznaniu, iż biegły sądowy W. S. w opinii geodezyjnej z 26 maja 2014r. dokonał ustalenia granic pomiędzy nieruchomościami położonymi w W. o numerach 471 i 472, w sposób uwzględniający aktualny stan prawny w/w nieruchomości.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżąca wniosła o zmianę postanowienia, poprzez ustalenie granicy pomiędzy nieruchomością oznaczoną ewidencyjnie jako działka nr (...), położoną w W., a nieruchomością oznaczoną ewidencyjnie jako działka nr (...), położoną w W., przebiegającej na odcinku oznaczonym na znajdującym się w aktach sprawy szkicu granicznym, od punktu 32 do punktu 36, następnie od punktu 36 do punktu 37, dalej pomiędzy budynkami oznaczonymi na mapie ewidencyjnej numerami 10 i 12, aż do punktu 45, tj. w sposób zgodny ze stanem prawnym nieruchomości, jak i z ostatnim spokojnym stanem posiadania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania i zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz tej uczestniczki zwrotu kosztów procesu w obu instancjach, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych.

Uczestnik postępowania J. Z. w swej apelacji zarzucił naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego skutkującą błędnym ustaleniem przez Sąd pierwszej Instancji przebiegu granicy pomiędzy spornymi działkami nr (...), położonymi w W., tj. w linii prostej z punktu 32 przez punkty 36, 42, 43 do punktu 46, w sposób przedstawiony na mapie sporządzonej przez biegłego sądowego - geodetę W. S., podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje na przebieg tej granicy z punktu 32 przez punkt 36 do punktu 37, przez punkt 38, 39 do punkt 45, wskazanych i oznaczonych na znajdującej się w aktach sprawy mapie sporządzonej przez geodetę uprawnionego H. W.,
w poprzedzającym niniejsze postępowanie rozgraniczeniowym postępowaniu administracyjnym;

- art. 233 § 1 k.p.c. polegającej na wadliwej ocenie zebranych w sprawie dowodów i ustaleniu, że pierwotnie dzielące sporne nieruchomości ogrodzenie w postaci siatki zamieszczonej na słupach betonowych nie dochodziło do ściany murowanego budynku mieszkalnego, położonego na działce nr (...), podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy uzasadnia słusność odmiennych ustaleń, w tym ustalenie, że w/w ogrodzenie dochodziło do tego budynku;

- art. 227 k.p.c. w zw. z art. 217 i art. 207 § 6 k.p.c. poprzez pominięcie i oddalenie zaoferowanego przez uczestnika postępowania dowodu z zeznań świadka G. G. (1), na okoliczność przesiedlenia w czasie okupacji ówczesnych właścicieli nieruchomości, tj. działki o nr (...) do połowy budynku znajdującego się na działce o nr (...), która to okoliczność ma istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, w tym dla ustalenia stanu prawnego spornych nieruchomości, a nie tylko stanu władania;

- art. 233 § 1 k.p.c. polegającej na wadliwej ocenie zebranych w sprawie dowodów i przyznaniu waloru miarodajności opinii biegłego sądowego - geodety, który dokonał ustalenia przebiegu granic w oparciu o dokumentację przedstawiającą jedynie stan władania nieruchomością, w tym wadliwy ten stan władania, nie zaś o stan prawny rozgraniczanych nieruchomości;

- art. 232 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. polegające na niepełnym przeprowadzeniu zawnioskowanego przez uczestników dowodu z dokumentacji archiwalnej sprzed roku 1967, dotyczącej spornych działek, na okoliczność przebiegu granic pomiędzy tymi nieruchomościami, poprzez przeprowadzenie tego dowodu jedynie z dokumentów

udostępnionych przez Starostwo Powiatowe, z pominięciem dokumentacji archiwalnej dotyczącej tych działek, odzwierciedlającej przebieg granic pomiędzy tymi nieruchomościami, której dysponentem jest znany Sądowi organ;

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na błędnym pominięciu przez Sąd pierwszej instancji ustalenia faktu, że uczestnicy korzystali ze spornej części nieruchomości, w szczególności z ogrodu znajdującego się za sporną połową budynku, obecnie oznaczonego nr 10, w sposób przesadzający o słuszności orzeczenia w przedmiocie zasiedzenia przez uczestników tej części nieruchomości.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o zmianę orzeczenia i dokonanie rozgraniczenia nieruchomości położonej w W., oznaczonej nr działki (...), o powierzchni 0,0564 ha, objętej księgą wieczystą prowadzoną przez Sąd Rejonowy w W. pod nr (...), stanowiącej własność M. B. i nieruchomości położonej w W., oznaczonej nr działki (...), o powierzchni 0,0603 ha i ustalenie, że granica między w/w nieruchomościami przebiega z punktu 32, przez punkt 36 do punktu 37, przez punkt 38, 39 do punkt 45, wskazanych i oznaczonych na znajdującej się w aktach sprawy mapie sporządzonej przez geodetę uprawnionego H. W., w poprzedzającym niniejsze postępowanie rozgraniczeniowym postępowaniu administracyjnym oraz orzeczenie o kosztach postępowania, według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie postanowienia w części zaskarżonej i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania oraz o orzeczenie o kosztach postępowania, według norm przepisanych.

Ponadto skarżący wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z:

- dokumentacji archiwalnej sprzed 1966r., dotyczącej spornych nieruchomości położonych w W. przy ul. (...) tj. działek oznaczonych nr (...), w szczególności dotyczącej stanu prawnego tych nieruchomości i przebiegu granic pomiędzy tymi działkami z pominięciem stanu władania, której to dokumentacji dysponentem jest organ znany Sądowi urzędowo, tj. Wojewódzki Ośrodek (...)

i Kartograficznej na okoliczność stanu prawnego spornych nieruchomości i rzeczywistego przebiegu granicy pomiędzy spornymi nieruchomościami, z pominięciem stanu władania tymi nieruchomościami istniejącego od czasów II wojny światowej,

- z opinii biegłego sądowego - geodety celem ustalenia przebiegu granic pomiędzy spornymi nieruchomościami, w oparciu o dotyczącą tych działek dokumentację archiwalną sprzed 1966r., której dysponentem jest organ znany Sądowi urzędowo, tj. Wojewódzki Ośrodek (...), na okoliczność przebiegu spornej granicy z punktu 32 i 36 do punktu 37 oraz przez punkt 38 i 39 do punkt 45, wskazanych i oznaczonych na znajdującej się w aktach sprawy mapie sporządzonej przez geodetę uprawnionego H. W., w poprzedzającym niniejsze postępowanie rozgraniczeniowym postępowaniu administracyjnym,

- zeznań świadka G. G. (1), na okoliczność przesiedlenia w czasie II wojny światowej ówczesnych mieszkańców budynku murowanego, położonego na działce nr (...) do przylegającej do tego budynku połowy drewnianego budynku, położonego na działce nr 471.

W odpowiedzi na apelację uczestników postępowanie M. K. i K. T., wnioskodawczyni wniosła o oddalenie tych apelacji i zasądzenie solidarnie od wymienionych uczestników kosztów postępowania odwoławczego, według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W trakcie postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy dodatkowo uzupełnił materiał dowodowy o przesłuchanie zainteresowanych - na okoliczność zakresu posiadania przygranicznych pasów gruntu oraz o przesłuchanie świadka

Z. G. - na okoliczność korzystania przez lokatorów ze spornego trójkąta gruntu i zawarcia przez tego świadka umowy najmu.

Przesłuchana w charakterze strony wnioskodawczyni przyznała, że granica w miejscu gdzie przebiegał płot betonowy biegła wzdłuż linii różowej wskazanej na mapie znajdująca się na k. 144 , akt I C 328/12 Sądu Rejonowego w Wieluniu. (zeznania wnioskodawczyni M. B. - k. 51 w zw. z mapami - k. 5, 52 i 144 akt I C 328/12 Sądu Rejonowego w Wieluniu oraz k. 442 verte i nagranie z dnia 17 czerwca 2016 roku - płyta - koperta - k. 501, minuta od 00:03:08 do 00:09:49).

Dziadkowie wnioskodawczyni M. i J. M. mieszkali w części budynku drewnianego. Brat wnioskodawczyni Z. M. mieszkał w tym budynku w latach 70 – tych, zaś od kilku lat mieszka tam M. G.. która płaci wnioskodawczyni czynsz. (zeznania wnioskodawczyni M. B. - k. 442 verte i nagranie z dnia 17 czerwca 2016 roku - płyta - koperta - k. 501 - minuta od 00:18:12 do 00:31:58).

Uczestnik postępowania J. Z. stwierdził, że granica pomiędzy działkami biegła według starego płotu z siatki na słupach betonowych, stary płot biegł według linii zielonej wskazanej na szkicu znajdującym się w aktach I C 328/12 Sądu Rejonowego w Wieluniu, w rzeczywistości przebieg granicy na tym odcinku wyglądał tak na zdjęciu z k. 147.(zeznania uczestnika postępowania J. Z. - k. 442 verte - 443 i nagranie z dnia 17 czerwca 2016 roku - płyta - koperta - k. 501, minuta od 00:32:05 do 01:02:41 w zw. z mapami - k. 144 i k. 149 oraz zdjęcie - k. 147 akt I C 328/12 Sądu Rejonowego w Wieluniu).

Uczestnik postępowania J. Z. przyznał też , że od zakończenia II wojny światowej do roku 2009 r. żadna osoba z kręgu spadkobierców po małżonkach C. nie działała prawnych w celu odzyskania nieruchomości zajmowanej przez rodzinę M.. (zeznania uczestnika postępowania J. Z. - k. 442 verte - 443 i nagranie z dnia 17 czerwca 2016 roku - płyta - koperta - k. 501, minuta od 00:32:05 do 01:02:41).

Z. G. od 1981 wynajmuje część budynku mieszkalnego, która wcześniej zajmowana była przez rodzinę M.. Aktualnie płaci czynsz wnioskodawczyni. Uczestniczka postępowania K. - D. , gdy spędzała wakacje na tej nieruchomości, to stawiała przyczepę kempingową częściowo na nieruchomości wnioskodawczyni., (zeznania świadka Z. G. - k. 493 verte - 494 i nagranie z dnia 26 października 2016 roku - płyta - koperta - k. 501, minuta od 00:10:32 do 00:23:08).

Sąd Okręgowy rozpoznając apelację zważył, co następuje:

Złożone apelacje są częściowo uzasadnione.

Odnosząc się do podniesionych w apelacjach zarzutów naruszenia prawa materialnego i procesowego, trzeba zwrócić uwagę, że prawidłowość zastosowania lub wykładnia prawa materialnego może być dopiero właściwie oceniona na podstawie prawidłowo ustalonej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Dlatego właśnie skuteczne zgłoszenie zarzutu dotyczącego naruszenia prawa materialnego, zasługuje na uwzględnienie tylko wtedy, gdy ustalony przez Sąd pierwszej instancji stan faktyczny, będący podstawą zaskarżonego wyroku, nie budzi zastrzeżeń (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1997 r., II CKN 60/97, OSNC 1997/9/128). Powyższe rodzi konieczność rozpoznania w pierwszym rzędzie zmierzających do zakwestionowania stanu faktycznego zarzutów naruszenia prawa procesowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 1997 r., II CKN 18/97, OSNC 1997/8/112).

Przechodząc do zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c., należy stwierdzić, iż Sąd pierwszej instancji przeprowadził postępowanie dowodowe, w oparciu o które poczynił ustalenia faktyczne, które pozwoliły mu na prawidłowe ustalenie przebiegu granicy pomiędzy działkami o nr (...) (będącej w posiadaniu spadkobierców K. C.) oraz działka o nr (...) (stanowiącą własność M. B.) na odcinku od ulicy (...) tj. punktu 33 do punktu 36 oraz na odcinku od ulicy (...) tj. od punktu 43 do punktu 46 (granica przebiegająca przez budynek drewniany).

Odnosnie wskazanych wyżej dwóch odcinków granicy należy stwierdzić, iż ustalenia Sądu pierwszej instancji znalazły potwierdzenia w materiale dowodowym zebrany przez Sąd Okręgowy na etapie postępowania apelacyjnego.

Po pierwsze z faktów przyznanych przez strony w ramach przesłuchania, faktów przyznanych w ramach spraw I C 328/12 i I Ns 83/09 Sadu Rejonowego w Wieluniu wynika, że w czasie II wojny światowej M. A. zamieszkał w części budynku drewnianego od ulicy (...), która to ma obecnie numer administracyjny 10 a. Od tego momentu nastąpił podział wspomnianego budynku na odcinku od punktu 43 do pkt. 46. Podział taki funkcjonuje nieprzerwanie i w sposób niezakłócony co najmniej od 60 lat. W sposób formalny powyższy podział został usankcjonowany w ramach sprawy I Ns 83/09 Sądu Rejonowego w Wieluniu o zasiedzenie, czego wyrazem jest mapka złożona przez wnioskodawczynię, ilustrującą aktualny stan prawny działki (...) (k.439)Aktualnie następcą prawnym M. A. jest wnioskodawczyni. Powyższe okoliczności zostały przyznane wprost przez uczestnika J. Z., który na rozprawie apelacyjnej z 17 czerwca 2016 r. wprost przyznał, że spadkobiercy po K. C. przez 60 lat tolerowali przedstawiony stan rzeczy (k.443). W rezultacie należy przyjąć, że Sąd Rejonowy, prawidłowo ustalił granicę pomiędzy spornymi nieruchomościami na odcinku od pkt. 43 do pkt.46.

Po drugie w podobny sposób funkcjonuje granica pomiędzy działkami na odcinku od ulicy (...) tj. od pkt. 33 do pkt. 36. Przebieg granicy na tym odcinku wyznaczał betonowy płot, który istniał jeszcze do 2009 r., co potwierdza materiał dowodowy zebrany w sprawie I C 328/12 Sądu Rejonowego. W aktach tej sprawy znajdują się mapka(k.5) oraz szkic (k.144), które w sposób dokładny wskazują przebieg granicy na omawianym odcinku według linii zielonej (k.5) lub linii różowej (k.144). Przebieg granicy na tym odcinku został potwierdzony przez wnioskodawczynię, która wprost przyznał, że granica biegła zawsze po linii wskazanej przez powoda (J. Z.).(k.51 –akt I C 328/12 Sądu Rejonowego w Wieluniu). W tej sytuacji nie może budzić wątpliwości, że Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił granicę na odcinku od pkt. 33 do 36.

Nie można natomiast zgodzić się, z ustalonym przez Sąd Rejonowy, przebiegiem granicy na odcinku od pkt. 36 do pkt. 43. W tym zakresie fakty przyznane przez wnioskodawczynię w sprawie I C 328/12 oraz zeznania świadka Z. G. świadczą o tym, że granica od pkt. 36 nie biegła prosto do pkt. 43 (jak przyjął to Sąd Rejonowy) tylko „skręcała” w kierunku narożnika budynku oznaczonego nr (...) (pkt. 37) a następnie po obrysie tego budynku biegła do pkt. 38, od tego punktu po obrysie budynku oznaczonego literką i biegła do punktów 41 i 40, po czym po obrysie budynku o nr (...) a do pkt. 43. Tak ustalony przebieg granicy koresponduje, ze zdjęciami znajdującymi się w aktach sprawy I C 328/12, w tym szczególności ze zdjęciem z k. 147, gdzie można jeszcze dostrzec stare słupki betonowe po starym ogrodzeniu, które „skręcają” w kierunku nieruchomości wnioskodawczyni.

Mając powyższe należy stwierdzić iż zasadnym jest stwierdzenie, iż w okolicznościach rozpoznawanej sprawy doszło do zasiedzenia przez spadkobierców K. C. spornego pasa gruntu, który został uwidoczniiony przez biegłego P. M. (2), tj. od punktu 36, przez punkty 37, 38, 41 do punktu 43.Przez analogię można przyjąć, że do zasiedzenia tego pasa gruntu doszło po 30 latach od nabycia przez W. M. od M. A. udziału w wysokości 1/2 we współwłasności działki (...) tj. z dniem 25 lutego 1979 r. (art. 172 § 1 k.c.).

W związku z tym stwierdzić trzeba, iż Sąd Rejonowy dokonał na omawianym odcinku wadliwych ustaleń, co rzutowało na ostateczne końcowe rozstrzygnięcie, gdyż przez stan prawny nieruchomości rozumieć należy także stan powstały na wskutek zasiedzenia przygranicznych pasów gruntu, o czym sąd powinien rozstrzygnąć w sprawie o rozgraniczenie. (patrz: postanowienie Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2013r., sygn. akt IV CSK 180/13).

Zgodnie z dyspozycją art. 153 k.c. rozgraniczenie nieruchomości następuje według określonych w tym przepisie kryteriów, z których każde ma priorytet przed następnym.

Tak więc, gdy granice stały się sporne, ich ustalenie powinno nastąpić przede wszystkim według stanu prawnego, to jest według stanu własności nieruchomości, (patrz: postanowienie Sądu Najwyższego z 05 grudnia 2003r. sygn.. akt IV CK 255/02, Lex nr 602078), dopóki nie zostanie przesądzone, że nie jest możliwe ustalenie granic na podstawie pierwszego kryterium, niedopuszczalne jest posłużenie się dalszymi. Zgodnie z tym Sąd obowiązany jest dokonać rozgraniczenia w pierwszej kolejności według stanu prawnego, jeżeli tylko materiał zebrany w sprawie pozwoli na ustalenie tego stanu, w szczególności pozwoli na ustalenie, do jakiej granicy na gruncie sięga własność właścicieli gruntów sąsiadujących,

(tak: komentarz E. G. do art. 153 kodeksu cywilnego, postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2002r. sygn. akt V CKN 1620/00, Lex nr 56046). Obowiązek dokonywania rozgraniczenia z uwzględnieniem kryterium stanu prawnego dotyczy jedynie przypadków,

w których zebrany w sprawie materiał pozwala na ustalenie tego stanu. (patrz: postanowienie Sądu Najwyższego z 21 stycznia 1997r., sygn. akt I CKU 12/97, Prok. i Pr. 1997, nr 5, s.29) Przepis ten dodatkowo wymaga przy tym należytego wyjaśnienia tytułów własności

w aspekcie faktycznym i prawnym (patrz postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2002r., sygn. akt V CKN 1620/00, L.). Istotnym są również, że sąd nie może kierować się jedynie danymi wynikającymi z ewidencji gruntów, ponieważ stan wynikający z tej ewidencji nie zawsze pokrywa się ze stanem prawnym w rozumieniu art. 153 k.c. (patrz: postanowienie Sądu Najwyższego z 21 maja 1998r., III CKN 475/97, L.).

Do dokumentów zaświadczających o zasięgu prawa własności poszczególnych właścicieli gruntów zalicza się nie tylko mapy, wykazy i dokumenty geodezyjne, ale także dokumenty zawarte w księgach wieczystych, opinie biegłych oraz zeznania świadków i stron; istotne znaczenie mogą mieć dokumenty związane z nabyciem własności, w tym decyzje i umowy (patrz: postanowienia Sądu Najwyższego z 21 maja 1998r., III CKN 475/97; z 8 lutego 2000r., I CRN 126/94; z 28 marca 2000r., II CKN 912/98; z 20 września 2000r., I CKN 296/00; z 14 listopada 2006r., II CSK 206/06).

Przywołane zatem powyższe stanowiska doktryny i judykatury, w kontekście przeprowadzonych dowodów na etapie postępowania odwoławczego, prowadziły

do twierdzenia, iż wskazane okoliczności nie uzasadniały słuszności ustalenia przebiegu granicy pomiędzy spornymi nieruchomościami, jak to dokonał tego Sąd pierwszej instancji, gdyż opierając się na opinii biegłego sporządzonej w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, doszło do ustalenia sprzecznego z rzeczywistym stanem prawnym stanu władania spornymi nieruchomościami. Dokument ewidencji gruntów stanowiący jako podstawę ustalenia granicy spornych działek nr (...), nie odzwierciedla bowiem rzeczywistego stanu prawnego na odcinku od pkt. 36 do pkt. 43 i nie może dać podstaw do ustalenia granic spornych nieruchomości w sposób wskazany przez Sąd pierwszej instancji.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy zmuszony był do dopuszczenia dowodu z opinii biegłego sądowego geodety, który w oparciu o ustalenia dokonane na etapie postępowania apelacyjnego dokonał rozgraniczenia spornych nieruchomości, czemu biegły dał wyraz w szkicu granicznym oraz mapie, obrazujących ustalone linie i punkty graniczne, która to dokumentacja została zaewidencjonowana w (...) w W. pod nr P. (...)2016.680.

Trzeba wspomnieć, iż obecni na czynnościach rozgraniczeniowych dokonywanych przez biegłego - J. Z. i K. T. - uznali powyżej ustalony przebieg granic za prawidłowy, co potwierdzili podpisami w protokole granicznym, co powoduje, iż bezprzedmiotowym stało się odnoszenie do pozostałych zarzutów wskazanych przez nich w swoich apelacjach.

Z tych wszystkich względów należało na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.

w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. dokonać zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez nadanie mu treści uwzględniającej rozgraniczenie nieruchomości oznaczonej numerem działki 472 z nieruchomością oznaczoną numerem działki (...), w sposób przedstawiony na mapie sporządzonej przez biegłego sądowego geodetę P. M. (1).

O zwrocie części kosztów postępowania przed Sądem pierwszej instancji na rzecz wnioskodawczyni M. B. od uczestniczki M. K.

w wysokości 100 zł, stanowiącej połowę opłaty od wniosku o rozgraniczenie, orzeczono na podstawie art. 520 § 3 k.p.c.

O kosztach kuratora częściowo ubezwłasnowolnionego uczestnika K. T. w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, w wysokości 442,80 zł brutto, orzeczono

na podstawie § 1 ust. 1 - 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów (...)

w zw. z § 8 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r., w sprawie opłat za czynności adwokackie (...) i § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z 22 października 2015r., w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015r., poz. 1804).

O zwrocie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wieluniu części wydatków, stanowiących koszty biegłego, pokrytych tymczasowo przez Skarb Państwa, orzeczono na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 520 § 2 k.p.c., nakazując pobrać od wnioskodawczyni M. B. i od uczestniczki M. K. kwoty po 930,15 zł od każdej z nich.

O pozostałych kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. uznając, że wynik tego postępowania oraz specyfika postępowania nieprocesowego uzasadniają, żeby każdy z zainteresowanych ponosi pozostałe koszty związane ze swym udziałem w sprawie.

Dalej idące apelacje uczestników postępowania M. D.

– K., K. T., i J. Z. z mocy art. 385 k.p.c.

w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. podlegały oddaleniu.

O kosztach kuratora częściowo ubezwłasnowolnionego uczestnika K. T. w postępowaniu apelacyjnym, w wysokości 442,80 zł brutto, orzeczono na podstawie

§ 1 ust. 1 - 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów (...) w zw. z § 11 pkt 2

i § 16 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r.

w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015r., poz. 1804).

O zwrocie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Sieradzu, tytułem wydatków w postępowaniu apelacyjnym orzeczono, na podstawie na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 520 § 2 k.p.c., nakazując pobrać od wnioskodawczyni M. B. kwotę 465,81 zł i solidarnie do uczestników M. K. i J. Z. również kwotę 465,81 zł.

O pozostałych kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. uznając, że każdy z zainteresowanych ponosi pozostałe koszty związane ze swym udziałem w sprawie.